

INTÉZKEDÉSI TERV

Az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről szóló 63/2022. (II.28.) Korm. rendelet alapján a PIP Közép-Duna Menti Térségfejlesztési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, mint ajánlatkérő által hozott, egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről

PIP Közép-Duna Menti Térségfejlesztési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

7030 Paks, Ipari Park 4703/39 hrsz.

2022.04.28.

7030 Paks,
Ipari Park
4703/39. hrsz.

+36 75 510 763

www.pipkft.hu

piptitkarsag@pipkft.hu

A PIP Közép-Duna Menti Térségfejlesztési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban Társaságunk) Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkársága által küldött levelében foglalt tájékoztatásra (a továbbiakban: Tájékoztatás) válaszul, az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről szóló 63/2022. (II.28.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Korm. rendelet) foglalt kötelezettségének eleget téve alkotta meg a jelen Intézkedési tervet (a továbbiakban: Intézkedési terv).

A közbeszerzések hatékonyságának javítása érdekében szükséges intézkedésekről szóló 1027/2021. (II.5.) Korm. határozat 1. pontja alapján Magyarország Kormánya célul tűzte ki, hogy az egyajánlatos közbeszerzések Európai Unió módszertana szerinti arányát 15%-os szintnél alacsonyabb mértékűre kell csökkenteni, mely fontos európai uniós elvárás is egyben, amelyet Magyarország az Európai Bizottság részére benyújtott Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervben is vállalt. A jogalkotó ennek okán alkotta meg és léptette hatályba a Korm. rendeletet 2022. március 15. napjával.

Az Intézkedési terv célja, hogy Társaságunk közbeszerzési gyakorlatának elemzését követően a legjobb gyakorlatok, módszertanok átvételével és azoknak a Társaságunknál induló közbeszerzési eljárásokba történő beépítésével elősegítse a verseny szintjének javítását, egyben hozzájáruljon a piaci szereplők hatékonyabb működéséhez szükséges és hasznos feltételek megteremtéséhez, az Európai Unió célkitűzéseivel összhangban. Ennek érdekében az Intézkedési terv megvizsgálja és bemutatja, hogy milyen lehetséges okai voltak a vizsgált évben az egyajánlatos közbeszerzések magas számának a közbeszerzési eljárások során. Az Intézkedési Terv rendelkezik arról is, hogy Társaságunk milyen intézkedéseket tesz, milyen gyakorlatot kíván alkalmazni a jövőben annak érdekében, hogy az egyajánlatos közbeszerzések száma a lehető legalacsonyabb szintre csökkenjen.

Társaságunk törekszik rá, hogy a jelen Intézkedési tervben foglaltakat a kötelezően érintett eljárásokon kívül egyéb közbeszerzési eljárásai (pl. nemzeti eljárásrendben lefolytatandó közbeszerzések) során is alkalmazza.

I. A vizsgált időszakban ajánlatkérőnél felmerült egyajánlatos közbeszerzések

A Korm. rendelet) 5. § (1) bekezdése alapján, ha egy ajánlatkérő esetében az egyajánlatos közbeszerzések aránya - az uniós értékhatárt elérő becsült értékű közbeszerzések körében - a tárgyévvel megelőző naptári évben a 20%-ot meghaladta, az ajánlatkérő köteles a tárgyévre vonatkozóan intézkedési tervet készíteni az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentésére vonatkozóan, az adott évre irányadó közbeszerzési tervére figyelemmel.

Az 5. § (4) és (5) bekezdéseinek értelmében az intézkedési terv közzétételére kötelezett ajánlatkérőket az az Elektronikus Közbeszerzési Rendszer (a továbbiakban: EKR) adatait alapul véve - megjelölve az egyajánlatos közbeszerzések arányát és a lefolytatott közbeszerzések darabszámát - a közbeszerzésekért felelős miniszter írásban értesíti (egyben az érintett ajánlatkérők listáját megküldi a Közbeszerzési Hatóság részére).

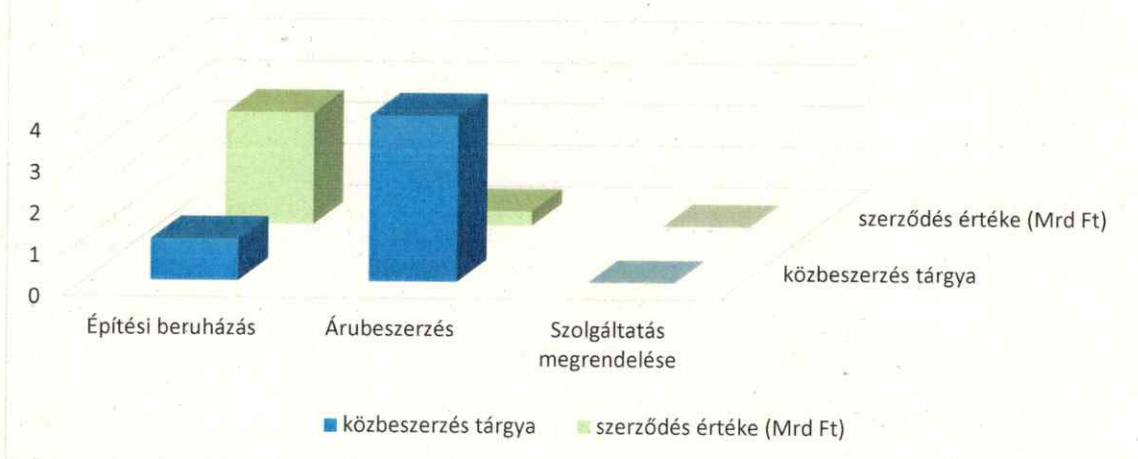
A Tájékoztató szerint Társaságunk az EKR-ben szereplő adatok alapján 5 db uniós értékhatárt elérő becsült értékű közbeszerzési eljárást folytatott le a 2021-es évben, amelyből az egyajánlatos közbeszerzések száma 2 db, aránya 40,0%.

A Társaságunk által a vizsgált időszakban eredményesen lefolytatott közbeszerzési eljárások alakulását a következő ábra szemlélteti:

Az EKR-ben a vizsgált időszakban Társaságunk által indított 10 (tíz) közbeszerzési eljárás közül a Korm. rendelet szempontjából a fenti diagramon kék színnel jelölt (sötét és világos egyaránt) eljárásokat kell figyelembe venni. A Korm. rendelet szempontjából releváns eljárások megoszlása beszerzési tárgy és a szerződéses érték szempontjából az alábbiak szerint alakult:

Uniós eljárási rendben lefolytatott közbeszerzési eljárások megoszlása tárgy és szerződéses érték szerint

Az uniós eljárásrendben indított 5 (öt) eljárásból 2 (kettő) eljárás esetében került sor egyetlen ajánlat benyújtására, ebből következik a 40,0%-os arány. A Tájékoztatóban jelzett két egyajánlatos közbeszerzési eljárás tárgya árubeszerzés, értéke az uniós eljárásrendben lefolytatott eredményes közbeszerzési eljárások összértékéhez képest 1,1%. Megjegyzendő, hogy a két beszerzés önmagában vett becsült értéke nem érte el az uniós értékhatárt, kizárólag az [egyéb, hasonló tárgyú, jellemzően Digitális Kormányzati Ügynökség Zrt-vel (a továbbiakban DKÜ)] kötött keretmegállapodáson keresztül történt beszerzések értékével) egybeszámított becsült értékre tekintettel került sor.

A két közbeszerzés CPV-kódja:

42991100-9 (könyvkötő gépek)

42991200-1 (nyomdagépek)

30123400-1 (hajtogatógépek)

Az EKR honlapján 2022.03.08-án közzétett Tájékoztató a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontja által érintett beszerzési tárgyak köréről című dokumentum CPV-kód-főcsoportok szerinti bontásban tartalmazza az egyajánlatos beszerzések által leginkább érintett beszerzési tárgyakat. Ezek között a számunkra releváns a „42000000-6 Ipari gépek” főcsoport, amely egy viszonylag tág kategória az árubeszerzések tipikus tárgyait tekintve.

A vizsgálat alá eső közbeszerzéseink esetében mindkét érintett beszerzési tárgy a nyomdaiparhoz kapcsolódik, olyan beszerzési tárgyakra irányul, amelyek beszerzése jellemzően hosszú távra történik, eseti jelleggel, nem ismétlődően.

Mindezek mellett a Tájékoztatóban jelzett két közbeszerzés egyéni sajátossága, hogy a 'Kötészeti gépek beszerzése' tárgyú, 2021.06.09-én megindított eljárás csak technikailag különálló eljárás, melynek lefolytatását az tette szükségessé, hogy a 2021.09.19-én megindított 'Nyomdaipari gépek beszerzése' tárgyú eljárás két része közül a 2. rész ('Kötészeti gépek') tekintetében az eljárás a Kbt. 75. § (1) bekezdés b) pontja alapján eredménytelen lett. Az eljárásban érdeklődőként három gazdasági szereplő vett részt, de ajánlatot már mindkét rész tekintetében csupán egyetlen ajánlattevő nyújtott be (mindkét rész tekintetében különböző ajánlattevő).

Az eredménytelen rész tárgyában újraindított eljárásban két gazdasági szereplő vett részt érdeklődőként, melyek közül végül csak egyikük nyújtott be ajánlatot.

Társaságunk elektronikus adatbázisokban lefolytatott piackutatás során megállapította, hogy amíg a nyomdaipari szolgáltatások piaca rendkívül széleskörű, nyomdaipari gépek forgalmazásával országos szinten kevesebb, mint ötven cég foglalkozik. Emellett feltehetően a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos adminisztrációs és eljárási sajátosságok, valamint az adott közbeszerzések becsült értékének alacsony volta is szerepet játszhatott az érdeklődők – majd közülük az ajánlatot benyújtó ajánlattevők – számának alakulásában, hiszen a nyomdaipari gépek forgalmazása nem tipikusan közbeszerzések útján realizálódik, így az ajánlattevők kevésbé lehettek érdekeltek egyetlen gép értékesítésében a közbeszerzéssel együtt járó kötelezettségek mellett.

A lefolytatott közbeszerzések vonatkozásában az eljárás dokumentumai térítésmentesen, közvetlenül, minden érdeklődő gazdasági szereplő számára elérhetőek voltak, az elektronikus ajánlattétel lehetőségének biztosítása mellett. Mindezekben túlmenően fontosnak tartjuk kiemelni azt is, hogy az ajánlattételi határidő a Kbt. 81. § (7) bekezdésének rendelkezéseivel összhangban került meghatározásra. Társaságunk a beszerzési eljárások eredményeként megkötött szerződések tárgyát képező nyomdaipari gépeket hosszú távra kívánta beszerezni, és további hasonló vagy azonos rendeltetésű gépek beszerzését nem tervezi a jövőben.

II. Az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentése érdekében alkalmazandó gyakorlatok, módosítások, intézkedések

A Tájékoztatásban megjelölt közbeszerzések kapcsán – elemezve a vizsgált időszakban lefolytatott közbeszerzési eljárásokat – Társaságunk áttekintette gyakorlatát, hogy az újonnan hatályba lépett jogszabályban foglalt rendelkezéseknek megfelelően elemzés útján levonja a megfelelő konzekvenciákat a jövőre nézve.

Társaságunk megvizsgálta a Miniszterelnökség által 2022. március 11-én közzétett útmutatóját az egyajánlatos közbeszerzések elkerülését segítő módszerekről és gyakorlatokról. Áttekintette az Útmutatóban ajánlott és valamennyi, jelenleg elérhető további segédanyagokat is az általános piaci gyakorlat megismerése és a legjobb gyakorlati módszerek saját közbeszerzési gyakorlatunkba történő implementálása céljából annak érdekében, hogy a Korm. rendeletben foglalt ajánlatkérői kötelezettségének eleget tudjon tenni.

A 2022. évre vonatkozóan Társaságunk által közzétett közbeszerzési tervet összevetettük a 2021. évre vonatkozóan rendelkezésre bocsátott, az egyajánlatos közbeszerzések kapcsán leginkább érintett CPV főcsoportokról készült tájékoztató adataival. A 2022. évre tervezett eljárásaink közül egy eljárás szempontjából is releváns főcsoport a „39000000-2 Bútorok (beleértve irodai bútorok), lakberendezési cikkek, háztartási berendezések (kivéve világítás) és tisztítótermékek”, illetve két tervezett közbeszerzés szempontjából releváns főcsoport a „50000000-5 Javítási és karbantartási szolgáltatások”. Természetesen Társaságunk tudatában van annak, hogy a 2022. évre irányadó beszerzési tárgy-jegyzék változhat, de az elemzés rávilágít arra, hogy ezen beszerzések esetén külön figyelemmel kell lennünk a versenyt elősegítő technikák alkalmazására.

Az áttekintett Útmutatók és egyéb kapcsolódó dokumentumok által bemutatott javaslatok alapján Társaságunk a jövőben lefolytatandó közbeszerzési eljárások egyes szakaszai során az alábbi intézkedéseket, gyakorlati módszereket szándékozik alkalmazni az egyajánlatos közbeszerzések

előfordulásának lehető leghatékonyabb mérséklése és a verseny lehető legszélesebb körben történő biztosítása érdekében.

1. *A közbeszerzési eljárások tervezési szakasza során alkalmazandó intézkedések, gyakorlati módszerek:*

1.1. Társaságunk nem csak az egyajánlatos beszerzésekkel érintett beszerzési tárgyak, hanem valamennyi közbeszerzési eljárása tekintetében minden esetben előzetes piackutatást folytat le az eljárást megindító felhívás előtt a közbeszerzési eljárások előkészítése során. Ennek keretében történik annak vizsgálata, hogy a beszerzési igényeket mely piaci szereplők képesek kielégíteni, az adott gazdasági szereplők milyen termékeket, szolgáltatásokat kínálnak, ezek milyen egyéni (műszaki vagy egyéb szakmai) paraméterekkel rendelkeznek, illetve ezek közül melyek felelnének meg Társaságunk igényeinek. Az előzetes piackutatást minden esetben a kezdeményező (szakmai) szervezeti egység folytatja le – indikatív ajánlatok bekérése esetén a beszerzési szervezettel együttműködve – és dokumentálja. A közbeszerzések esetében az eljárás megindítását megalapozó döntésben minden esetben szerepel a becsült érték megállapításának módszere, egyben a becsült érték megalapozására szolgáló dokumentumban is kifejtésre kerül, hogy mi alapján történt a közbeszerzés tárgya becsült értékének megállapítása, a Kbt. 28. § rendelkezéseivel összhangban.

A felmérést követően a piaci kínálatot figyelembe véve kerül véglegesítésre a közbeszerzési műszaki leírás annak érdekében, hogy a piaci szereplők minél magasabb számban tudjanak indulni az adott közbeszerzési eljárásban.

1.2. A Korm. rendelet 1. §-ában meghatározott kötelező eseteken túl Társaságunk bármely közbeszerzési eljárás előkészítése során dönthet előzetes piaci konzultáció lefolytatása mellett a közbeszerzési eljárás dokumentumainak, az előírandó feltételeknek és sajátosságoknak a véglegesítése, pontosítása érdekében. Az előzetes piaci konzultáció lefolytatásáról történő döntés a Beszerzési Osztály vezetőjének javaslatára alapozott ügyvezetői kompetenciába tartozik. Az előzetes piaci konzultáció lefolytatására minden esetben az EKR-ben külön e célra biztosított felületen kerül sor, a Miniszterelnökség által 2022. március 11-én kiadott *Útmutató az előzetes piaci konzultáció alkalmazásához* című dokumentumban foglaltak szem előtt tartásával.

2. *A közbeszerzési eljárások lefolytatása során alkalmazandó intézkedések, gyakorlati módszerek:*

2.1. Társaságunk valamennyi közbeszerzési eljárás kapcsán megvizsgálja a részajánlat-tétel lehetőségének kérdését. E kérdéskör megítélése szempontjából az előzetes piackutatás/ előzetes piaci konzultáció eredménye szintén Társaságunk segítségére lesz. Amennyiben az adott beszerzési tárgy jellegéből fakadóan életszerű, gazdaságilag vagy funkcionalitását tekintve nem észszerűtlen, Társaságunk lehetőséget biztosít a részajánlat-tételre. A részajánlat-tétel lehetőségének biztosításával kapcsolatban azonban azt is mérlegelni kell minden esetben, hogy milyen az adott beszerzési tárgy piaca, lehet-e számítani arra, hogy egy vállalkozás kizárólag a beszerzés egy részéért szállna versenybe vagy valószínűbb, hogy ugyanazon vállalkozások nyújtanak be ajánlatot minden részre. Ha a szolgáltatás tárgya sajátos és a piacon kevés szereplő van, akkor a több rész meghatározása azzal is járhat, hogy az ajánlatkérő egy helyett több egyajánlatos közbeszerzést valósít meg egyetlen közbeszerzési eljárásával. Társaságunk részajánlat-tétel lehetővé tételére vonatkozó döntését a beszerzési osztályvezető javaslata alapján az Ügyvezető minden esetben a közbeszerzés összes körülményeinek gondos mérlegelését követően hozza meg.

2.2. Az ajánlattételi határidők megállapításánál Társaságunk minden esetben azt tartja szem előtt – megfigyelve a Kbt. 52. § (1) bekezdése szerinti elvárásnak – hogy a piaci szereplők megfelelő időben, megfelelő minőségű ajánlatot tudjanak benyújtani. A gyorsított eljárás alkalmazásának lehetőségével

Társaságunk csak rendkívüli esetben kíván élni. Amennyiben az eljárás komplexitása indokolja, a megfelelő ajánlattételhez (pl. összetett szakmai ajánlatok, költségvetések elkészítése) Ajánlatkérő a Kbt-ben előírt minimális ajánlattételi határidőnél hosszabb határidőt biztosít.

- 2.3. Társaságunk azon tervezett, uniós értékhatárt elérő becsült értékű közbeszerzései vonatkozásában, amelyek CPV kód szerint meghatározott tárgya az egyajánlatos közbeszerzésekkel leginkább érintett főcsoportok valamelyikébe tartozik a Korm. rendeletben meghatározott időszakra vonatkozóan (az eljárás előkészítésekor az EKR-ben publikált adatok alapján), előírja az eljárást megindító felhívásban a Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontja szerinti eredménytelenségi ok alkalmazását.
- 2.4. A szerződéses feltételek vonatkozásában Társaságunk minden közbeszerzési eljárás vonatkozásában törekszik arra, hogy teljeskörű szerződéstervezetet csatoljon fel az egyéb közbeszerzési dokumentumok közé annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők megalapozott döntést hozhassanak az eljárásban való részvételüket illetően. A szerződéstervezet összeállítása során Társaságunk fokozott figyelmet fordít a kockázatok arányos megosztására, nem tévesztve szem elől a közpénzekkel való hatékony és felelős gazdálkodás alapvető követelményének érvényesítését.
- 2.5. A feltételes közbeszerzések esetében Társaságunk minden esetben meghatározza azt a legkésőbbi időpontot – a valóban szükséges időtartamra figyelembevételével –, általános és eddigi gyakorlat szerint az a szerződés aláírását követő 180. napban, ameddig a szerződés hatályba léphet. Ez az időtartam rövidebb is lehet, de a Beszerzési Osztály vezetője javaslatára az Ügyvezető minden esetben az adott közbeszerzés összes körülményeinek mérlegelését követően határozza meg. A feltételes közbeszerzésre vonatkozó rendelkezéseket az adott közbeszerzési eljárást megindító felhívás és az egyéb közbeszerzési dokumentumok részét képező szerződéstervezet valamennyi gazdasági szereplő részére előre megismerhető módon tartalmazza.

3. *A közbeszerzési eljárások ellenőrzése kapcsán alkalmazandó intézkedések:*

- 3.1. Az eljárások ellenőrzése és a helyes gyakorlat kimunkálása kapcsán felmerülnek olyan egyéb általános intézkedések, amelyek összességében a közbeszerzési folyamat, illetve a folyamat ellenőrzésének javítását szolgálják. E körben Társaságunk a beszerzések lebonyolítására vonatkozó, valamint azokat érintő szabályzatait két évente felülvizsgálja. A felülvizsgálat célja a mindenkori jogszabályoknak megfelelő beszerzési (köz)gyakorlat kialakítása és folyamatos fejlesztése.
- 3.2. Ugyanezen célból Társaságunk fokozott hangsúlyt fektet a személyi állomány szakmai képzésére: a közbeszerzéseket érintő változások megismerését szolgáló szakmai továbbképzéseken, tanfolyamokon, konferenciákon való részvétel támogatásával Társaságunk arra törekszik, hogy a legfontosabb közbeszerzési jogorvoslati eljárások tapasztalatait, valamint más ajánlatkérők által kialakított jó gyakorlatok („best practice”) vívmányait – ide tartozik többek közt az egyajánlatos közbeszerzések visszaszorításával kapcsolatos technikákat bemutató ismeretanyagok átadása is – saját közbeszerzési gyakorlatába átültesse. Társaságunk ezeken túlmenően nyomon követi a közbeszerzésekre irányadó jogszabályváltozásokat, figyelemmel kíséri a jogterületen kiadott szakmai ajánlásokat, tájékoztatókat, útmutatókat az aktuális közbeszerzési szabályozás megismerése és hatékony alkalmazása érdekében.
- 3.3. A Kbt. 27. § (3) bekezdésében foglalt kötelező alkalmazási körön túl, amennyiben az Társaságunk mérlegelése alapján úgy ítéli meg, hogy számára szükséges, az adott közbeszerzési eljárás előkészítésébe, lefolytatásába felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadót von be .

3.4. A verseny fokozott érvényre juttatásának érdekében Társágunk minden évben megvizsgálja az adott évre vonatkozó közbeszerzési tervét az egyajánlatos közbeszerzésekkel leginkább érintett beszerzési tárgyak szempontjából. Az adott évben EKR-ben közzétett tájékoztatásban szereplő CPV-főcsoportok bármelyikébe tartozó, adott évre tervezett közbeszerzési eljárás vonatkozásában Társaságunk fokozott figyelmet fordít olyan intézkedések és gyakorlati módszerek alkalmazására az eljárás tervezése, előkészítése és lefolytatása során, amelyek a lehető legnagyobb mértékben biztosítják az egyajánlatos közbeszerzések elkerülését.

Paks, 2022. április 28.

Készítette:

Agod Zoltán
beszerzési osztályvezető

Jóváhagyta:

Gyöngyösi Csaba
ügyvezető